

Bülent AĞAOĞLU

İSMET BİNARK BİBLİYOGRAFYASI

Ülkemiz bibliyografya geleneğinde en ağır basan özelliklerden birisi de, birkaç bibliyografın devamlı olarak çeşitli konularda bibliyografya üretim faaliyeti içinde bulunmasıdır. Türker Acaroğlu, İsmet Binark, Sami Nabi Özerdim, Muzaffer Gökman, Müjgan Cunbur, Muharrem D. Mercanlıgil, Leman Şenalp, Aykut Kazancıgil, Mahmut Şakiroğlu ve Bülent Ağaoğlu bu davranış içinde bulunan kişilerdir.

Günümüzde bu 10 kişinin oluşturduğu geleneğin kaybolma süreci içinde olduğunu gözlemekteyiz. Bu şuradan da bellidir ki, saydığımız bibliyografların davranış biçimini devam ettiren yeni bibliyograflar ortaya çıkmamaktadır.

Bu ortamda, yukarda adlarını verdiğimiz Türk bibliyograflarının hazırladıkları bibliyograf-

yaların kronolojik listesini kişi bazında oluşturmak, nankör bir işle iştigal eden bu kişilerin çabalarının önem ve değerine yeni bir hatırlatmada bulunabilir.

Bu çerçevede ikinci olarak "Birçok konuda bibliyografya üreten" zirvedeki Türk bibliyografraflarından İsmet Binark'ın bibliyografyasını aşağıda sunuyoruz.

30 bibliyografyayı bizzat hazırlayan, 7'sini de yöneten İsmet Binark böylece günümüze kadar toplam 37 bibliyografyaya imza atmıştır.

Kısaltmalar:

c: Cilt

n: Sayı

ss: Sayfa sırası

s: Sayfa

v.b.: ve başkaları

CAD: Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı

DAGM: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü

DD: Dokümantasyon Dairesi Başkanlığı

OAD: Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı

TKDB: Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni

1964

- Eski kitapçılık tarihinde tezhib sanatı. **TKDB**, c13, n3/4, 1964, 17-25ss.
- (Tanıtın). 1928-1965 yılları arasında Türkiye'de basılmış bibliyografyaların bibliyografyası. **Türk Kültürü**, c5, n59, 09.1967, 61-62ss.

1965

- Die Bucheinband-Kunst in der Geschichte der Türkischen Buchwesens. **Cultura Turcica**, v2, n2, 1965, 178-191pp.
- Eğitim ve kültür politikamızda kitap ve kütüphanenin yeri. **Türk Kültürü**, c5, n60, 10.1967, 34-43ss.

- Türk kitapçılık tarihinde cilt sanatı. **Türk Kültürü**, n36, 10.1965, 101-112ss.
- Eğitim ve kültür politikamızda kitap ve kütüphanenin yeri. **Son Baskı Gazetesi**, 1967, 1404-1405ss.; **Kalkınan Dünya**, c2, n40-42, 15.11/12.1967.

1966

- Orta Asya Türk resim sanatı. **Türk Kültürü**, n47, 09.1966, 131-137ss.
- Eski devrin kitapçıları Sahhaflar. **TKDB**, c16, n3, 1967, 155-162ss.-

- Türk kitapçılık tarihinde hat sanatı ve kütüphanecilik. **Türk Kültürü**, c4, n41, 03.1966, 458-470ss.
- Eski kitapçılık sanatlarımız. **Hayat Tarih Mecmuası**, c2, n9, 10.1967, 36-40ss.

- Türkiye kütüphanelerindeki yazmalar hakkında yerli-yabancı kaynaklar bibliyografyası. **Türk Kültürü Araştırmaları**, n3/6, 1966-1969, 289-315ss. (Ayrı baskısı da var)
- İslamda resim sanatı. **Hayat Tarih Mecmuası**, c2, n8, 09.1967, 16-20ss.

- Zur Geschichte des Buchdrucks, einer Erfindung der Türkischen Kultur und Zivilisation. **Cultura Turcica**, c3, n1, 1966. (Ayrı baskısı da var)
- Kitap sevgisi ve dostluğu üzerine. **Son Baskı Gazetesi**, 1967, 1397-1398.S.
- Mehmet Akif'in fikri cephesi ve gayesi. **Önasya**, c3, n23, 12.1967, 2.20.S.

1967, 155-162ss.

1968

- Çanakkale Zaferi. **Önasya**, n31, 10. 1968.
- Enis Behiç Koryürek. **Önasya**, n38, 1968.
- İslamiyette resim sanatının yeri. (Sosyo-Psikolojik bir araştırma). **Önasya**, c3, n35, 07.1968, 7-9ss.
- Kitapçılık tarihimizden bir sayfa: Eski Türk kitapçılık sanatları. **TKDB**, c17, n3, 1968, 143-150ss.
- Kitapçılık tarihimizden bir sayfa: Eski Türk kitapçılık sanatları. **Kalkınan Dünya**, c3, n50, 04.1968, 8-9.30.S.
- Kutlu Fetih ve Fatih Sultan Mehmet Han. **Önasya**, c3, n33, 05.1968, 4-5.24ss.
- M. Emin Yurdakul. **Önasya**, n29, 1968.
- Mevlana Celaleddin-i Rumi. **Önasya**, c4, n40, 12.1968, 5.18.S.
- Milli Eğitim ve Kültür Politikamız üzerine bazı düşünceler. **Önasya**, c3, n32, 04.1968, 7.26.S.
- XVIII. yüzyıl sonlarına kadar Osmanlı-Türk Ordusuna ait askeri kıyafet ve unvanlar. **Türk Kültürü**, c6, n70, 08.1968, 746-763ss.
- Osmanlı-Türk Ordusuna ait savaş tasvirleri. **Önasya**, c3, n36, 08.1968, 6-7ss.
- Ömer Seyfeddin. **Önasya**, n34, 1968.
- Öz duygularımızı terennüm eden Yahya K. Beyatlı. **Önasya**, c4, n39, 11.1968, 16-17ss.
- Prof. Fuad Köprülü. **Önasya**, n34, 1968.
- Prof. Remzi Oğuz Arık. **Önasya**, n32, 1968.
- **Türk cilt sanatı**. Ankara: 1968.
- Türk kültür ve medeniyetinin bir buluşu olan matbaacılığın tarihçesi. **TKDB**, c17, n2, 1968, 83-90ss.
- Türk tarihinin en büyük deniz zaferi Pre-

veze Deniz Savaşı. **Önasya**, c4, n37, 09.1968, 6.s.

- Türkiye'ye matbaanın geç girişinin sebepleri üzerine. **Türk Kültürü**, c6, n65, 03.1968, 295-304ss.
- Yüzyıllar boyunca Mehter. **Türk Kültürü**, n73, 1968, 98-107ss.

1969

- VI. Kütüphane Haftası münasebetiyle eğitim ve kültür politikamızda kitap ve kütüphanenin yeri. **TKDB**, c18, n4, 1969, 232-235ss.
- Anadolu'da büyük Türk zaferi - 26 Ağustos 1071 Malazgirt Meydan Muharebesi. **Önasya**, c4, n48, 08.1969, 3.s.
- Basının içtimai önemi ve ilk Türkçe gazeteler. **Önasya**, c5, n49, 09.1969, 4-5ss.
- Büyük Türk şairi ve devlet adamı Ali Şir Nevai. **Önasya**, c4, n41 01.1969, 5.s.
- Eğitim ve kültür politikamızda kitap ve kütüphanenin yeri. **Kalkınan Dünya**, c2, n40-42, 1967; **TKDB**, c18, n4, 1969, 232-235ss.
- Eğitim ve kültür politikamızda kitap ve kütüphanenin yeri. İçinde: **Türk Ev Kadınları Derneği Seri Konferansları**, cilt 13-14. Ankara: 1969.
- Eski Türk fazilet ve ahlakı. **Önasya**, n51, 11.1969.
- İstanbul'un fethi. **Önasya**, c4, n45, 05.1969, 4.7.S.
- İstanbul'un muhasarası ve kutlu Fetih. **Türk Kültürü**, c7, n82, 08.1969, 54-58 ss.; **Kalkınan Dünya**, c4, n72, 10.1969, 22-23.27ss.
- Kitap sevgisi ve dostluğu üzerine. **TKDB**, c18, n1, 1969, 21-27ss.
- Milli Eğitim meselelerimiz ve Türkiye'de gençlik buhranı. **Önasya**, c4, n46, 06.1969, 14.s.
- Osmanlı padişahlarının mühür ve tuğraları. **Önasya**, c5, n50, 10.1969, 4.7.S.

• Osmanlı Türklerinde Medrese teşkilatı. **Önasya**, c4, n47, 07.1969, 7.15.S.

• Osmanlı Türklerinde Vakıf müessesesi ve yabancı gözü ile Türklerde vakıf. **Türk Kültürü**, c7, n79, 05.1969, 13-25ss.

• Ölümsüz Yunus Emre. **Önasya**, c4, n44, 04.1969, 5.s.

• Sıbyan Mektepleri. **Önasya**, c4, n43, 03.1969, 12.s.

• Tezhip Sanatı ve kitapçılık tarihimizde Fatih Devri tezhipleri. **Türk Kültürü**, c7, n75, 01.1969, 28-41ss.

• Türk hat sanatı. **Önasya**, c4, n42, 02.1969, 18-19ss.

• **Türk-İslam kültür ve medeniyeti tarihi konularında Milli Kütüphane'de mevcut yabancı dil, eski harfli Türkçe ve Türkçe eserlere ait bir bibliyografya denemesi.** Ankara: Önasya Yayınları, 1969. VIII+18s.

• **Türk sefer ve zaferleri bibliyografyası. (izahlı).** Ankara: 1969. 234s. (Milli Kütüphaneye Yardım Derneği Yayınları: 1)

• Türk vakıfları, Türk sanatı ve içtimai hayatı konusu ile ilgili eserlerin bibliyografyası. **Vakıflar Dergisi**, n8, 1969, 357-366ss.

• Türkiye'de Komünizm tehlikesi ve Komünist faaliyetleri. **Türk Kültürü**, c7, n84, 10.1969, 31-38ss.

• Türkler'in elinde gelişen İslam Medeniyeti. **Hayat Tarih Mecmuası**, cl, n6, 07.1969, 69-71ss.

• Vakıflar ve Uygur Türklerinde Vakıf. **Türk Kültürü**, c7, n78, 04.1969, 38-48ss.

1970

• **Doğumunun 100. yıldönümü münasebetiyle Ahmet Hikmet Müftüoğlu Bibliyografyası.** Ankara: 1970. III+11s. Metin teksirdir. "Milli Kütüphane Yayınları". (Nejat Sefercioğlu ile birlikte)

• **Doğumunun 100. yıldönümü münasebetiyle Süleyman Nazif Bibliyografyası.** An-

kara: 1970. III+17s. Metin teksirdir. "Milli Kütüphane Yayınları". (N. Sefercioğlu ile müştereken)

• Gençlik buhranı ve milli eğitim politikamız. **Önasya**, n55, 1970.

• İmparatorluk devri Türkiye'sinde gelişen esnaf teşkilatı. **Önasya**, c6, n64, 12.1970, [16-17]ss.

• Mevlana Celaleddin-i Rumi'nin Mesnevi-sinde akıl. **Önasya**, n61/62, 1970.

• Osmanlı İmparatorluk sarayının Enderun-ı Hümayun teşkilatı. **Önasya**, c5, n53/54, 01/02.1970, [6-7.28]ss.

• **Ölümünün 20. yıldönümü münasebetiyle Faik Ali Ozansoy bibliyografyası.** Ankara: 1970. III+11s. Metin teksirdir. "Milli Kütüphane Yayınları". (N. Sefercioğlu ile müştereken)

• **Ölümünün 50. yıldönümü münasebetiyle Ömer Seyfeddin Bibliyografyası.** Ankara: 1970. IV+35y. Teksir. (Milli Kütüphane Yayınları). (N. Sefercioğlu ile müştereken).

• Söz eri, gönüller sultanı ölümsüz Yunus Emre. **Önasya**, n57, 1970.

• **Türk Atasözleri.** I. c. İstanbul: 1970. "1000 Temel Eser: 47". (Müştereken)

• Türklerde minyatür sanatı. **Türk Kültürü**, c8, n92, 06. 1970, 28-41ss.

• **Yunus Emre hakkında bir bibliyografya denemesi. Kitap-Makale.** Ankara: 1970. IX+48s. (Milli Kütüphaneye Yardım Derneği Yayınları: 2). (N. Sefercioğlu ile müştereken)

• Yüzyıllar boyunca mehter. **Türk Silahlı Kuvvetleri Malulleri Dergisi**, c11, n121, 04.1970, 20-26ss.

1971

• Anadolu'da büyük Türk destanı 26 Ağustos 1071 Malazgirt Zaferi. **Türk Kültürü**, c9, n106, 08.1971; 7-10ss.

• **Doğumunun 95. yıldönümü münasebetiyle Ziya Gökalp Bibliyografyası.** (Kitap-

Makale). Ankara: 1971. XXVIII+200s. "Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları: 38". Seri, X. sayı: A1) (N. Sefercioğlu ile müştereken)

• Gençlik ve Komünizm. **Büyük Türkiye**, c1, n1, 1/12.1971.

• Gençlik ve milli şuur. **Gençliğin Sesi**, c1, n1, 1971.

• **Malazgird Meydan Muharebesi**. Malazgird Özel Sayısı. Ankara: Halk Eğitimi Genel Müdürlüğü Yayını, 1971.

• **Ölümünün 34. yıldönümü münasebetiyle Abdülhak Hamid Tarhan Bibliyografyası**. Ankara: 1971. IV+35y. "Milli Kütüphane Yayınları". Metin teksirdir. (N. Sefercioğlu ile müştereken)

• **Selçuklu Tarihi, Alparslan ve Malazgirt Bibliyografyası**. Ankara: 1971. XIX+178S. "Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Yayınları: 1". (Müjgan Cumbur, N. Sefercioğlu ile müştereken)

• **Türk atasözleri**. 2. cilt. İstanbul: 1971. "1000 Temel Eser: 48". (Müştereken)

• Türk mimari sanatı bibliyografyası. Kitaplar: 1928-1968. Makaleler: 1952-1968. **Vakıflar Dergisi**, n9, 1971, 447-470ss.

• Yüzyıllar boyu Türk halk zekasının en tesirli bir ifade vasıtası olan: Karagöz. **Türk Kültürü**, c9, n100, 02. 1971, 87-97ss.

1972

• **Basın-Yayın bibliyografyası**. Ankara: 1972. "Başbakanlık Kültür Müsteşarlığı Milli Kütüphane Genel Müdürlüğü Yayınları".

• İngiltere Kütüphaneleri 1: British Museum Kütüphanesi. **TKDB**, c21, n2, 1972, 128-138ss.

• İngiltere Kütüphaneleri 2: Asya-Afrika Üzerine Çalışmalar Okulu Kütüphanesi. **TKDB**, c21, n3, 1972, 159-165ss.

• İngiltere Kütüphaneleri, III: Zengin şark yazma koleksiyonlarına sahip Oxford Üniver-

sitesi Bodleian Kütüphanesi. **TKDB**, c21, n4, 1972, 266-272ss.

• Türk dekoratif, resim, seramik, örme, işleme, heykeltıraşlık, oymacılık, meskukat ve maden sanatları bibliyografyası. Kitaplar: 1928-1971, Makaleler: 1952-1971. **Vakıflar Dergisi**, c10, 1972, 463-478ss.

• XVIII. yüzyıl sonlarına kadar Osmanlı-Türk Ordusuna ait askeri kıyafet ve unvanlar. **Türk Kültürü**, c10, n118, 08.1972, 153-170ss.

1973

• **Farabi bibliyografyası. Kitap-Makale (Doğumunun 1100 üncü yıldönümü münasebetiyle)**. Ankara: 1973. XIX+115s. "Milli Kütüphane Yayınları Şahıs Bibliyografyaları: VII; Başbakanlık Kültür Müsteşarlığı Cumhuriyetin 50. Yıldönümü Yayınları: 4". (M. Cumbur, N. Sefercioğlu ile müştereken)

• **Mevlana Bibliyografyası. 1-Basmalar (Kitap-Makale)**. Ankara: 1973. XXII+280s. "Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları: 139; Edebiyat Dizisi: 34". (M. Önder, N. Sefercioğlu ile müştereken)

1974

• İngiliz Milli Bibliyografyası. **Kütüphanecilik**, c2, n4, 1974,9-13ss.

• **Mevlana bibliyografyası. 2-Yazmalar**. Ankara: 1974. XXVIII+383s. "Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları: 139/2". (M. Önder, N. Sefercioğlu ile müştereken)

• Türkiye kütüphanelerindeki yazmalar hakkında yerli-yabancı kaynaklar bibliyografyası. (Yeni ilavelerle). **TKDB**, c23, n1, 1974, 54-79ss.

• Yunus Emre hakkında bir bibliyografya denemesine ek liste. **Emre (Özel Sayı)**, n1, 06.1974, 19-22ss. (N. Sefercioğlu ile müştereken)

1975

• Arif Nihat Asya. **TKDB**, c24, n1, 1975, 75-77ss.

• Azerbaycan bibliyografyası. **Türk Kültürü**, c13, n156, 10.1975, 52-58ss. (Nejat Sefercioğlu ile birlikte)

• **Eski kitapçılık sanatlarımız**. Ankara: 1975. XIV+162s. "Kazan Türkleri Kültür ve Yardımlaşma Derneği Yayınları"

• **Fevziye Abdullah Tansel Bibliyografyası**. Ankara: Güven Matbaası, 1975. X+32s. (Nejat Sefercioğlu ile müştereken)

• İkinci Türk Basın Kurultayı'nın ardından. **TKDB**, c24, /n4, 1975, 322-330ss.

• Türk dünyasının en eski içtimai yardım müessesesi vakıflar ve yabancı gözü ile Türk vakıfları. **Ankara Ticaret Odası Dergisi**, n3, 03.1975, 11-23ss. (Zafer Gazetesi'nce 23.6.1975 tarihinde iktibas edilmiştir. Ayrıca Adalet Gazetesi'nde de iktibas edilmiştir)

1976

• Finlandiya'da kütüphanecilik eğitimi ve kütüphanecilik kuruluşları. (Çeviri). **TKDB**, c25, n1, 1976, 58-61ss.

• Hollanda'nın Rotterdam Erasmus Üniversite Kütüphanesindeki Randriever Mekanize Kapalı Depolama Sistemi. (Çeviri). **TKDB**, c25, n4, 1976, 272-277ss.

• Kitapçılık tarihi üzerine notlar: Batı'da çeşitli devirlerde kitap ticareti. (Çeviri). **TKDB**, c25, n3, 1976, 167-174ss.

• Yunus Emre hakkında bir bibliyografya denemesine ek. **Türk Kültürü**, n167, 09.1976, 47-74ss. (N. Sefercioğlu ile müştereken)

1977

• **Erzurumlu İbrahim Hakkı Bibliyografyası**. Ankara: 1977. 48s. "Kültür Bakanlığı Yayınları: 280", (N. Sefercioğlu ile müştereken)

• Fin Milli Arşivi. **TKDB**, c26, n4, 1977, 211-218ss.

• **İstanbul, Fatih, fetih ve Fatih devri hakkında yazılmış kitaplar bibliyografyası**. (Bir deneme). İstanbul: 1977. XIII+119s. (İs-

tanbul Fetih Cemiyeti: 76) (Nejat Sefercioğlu ile müştereken)

• Preveze Zaferi. **Milli Kültür**, n9, 1977.

• Süleyman Nazif Bibliyografyası. **Türk Kültürü**, c15, n172, 1977, 52-60ss. (N. Sefercioğlu ile müştereken)

• Türk devlet arşivi ve arşiv sitesi. **TKDB**, c26, n2, 1977, 74-81 ss.

• Türk vakıflarının tarihçesi ve yabancı gözü ile vakıflarımız. **Milli Kültür**, c1, n7, 1977.

• Türkiye'ye matbaanın geç girişinin sosyal-psikolojik sebepleri. **TKDB**, c26, n1, 1977, 23-47so.

Türkiye'de matbaanın geç gelişiminin sebepleri üzerine (1-5). **Zaman**, 25-29 Mayıs 1976, 2. s.

• Yabancı gözü ile eski Türk fazilet ve ah lakı. **Milli Kültür**, n 10, 1977, 16-19ss.

1978

• Arşiv hakkında ön bilgiler, ülkemizdeki arşiv çalışmaları, arşiv meselelerimiz ve çözüm teklifleri. **TKDB**, c27, n2, 69-87ss.

• Karagöz. **Milli Kültür**, n11, 1978.

• Die Mehter-Musik die Jahrhunderte Hindurch. **Cultura Turcica**, c5-7, 1968-1970, (1978), 112-125ss.

• Türklerde resim ve minyatür sanatı. **Vakıflar Dergisi**, n12, 1978, 271-290ss. (Ayrı baskısı da var)

1979

• **Arşiv ve arşivcilik bibliyografyası. (Türkçe ve yabancı dillerde yayınlanmış kaynaklar). 1926-1976**. Ankara: 1979. LXXIX+285s. "Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı Yayını no: 2"

• Bilgi işlem, bilgi işlem sistemleri, tarihçe, bilgisayarlar ve ülkemizdeki durumu. **TKDB**, c28, n4, 1979, 181-206ss.

• Söz eri, gönüller sultanı ölümsüz Yunus Emre. **Yunus Emre Özel Sayısı**, 1979.

• **Türk matbaacılığının tarihçesi: Uygurlarda matbaa. III. Milletlerarası Türkoloji Kongresi, (26 Eylül 1979, İstanbul), (Tebliğ)**

• Yabancı gözüyle Türk vakıfları. **Güneş**, 6 Ocak 1979, 2. s.

1980

• Arşiv dokümantasyonunun restorasyonu. **TKDB**, c29, n2, 1980, 109-121ss.

• Arşiv tarihimize ait kaynaklar: Musa Kazım: Vesaik-i Tarihiyemiz. **TKDB**, c29, n4, 1980, 254-259ss.

• **Arşiv ve arşivcilik bilgileri..** Ankara: 1980. XXIV+245s. "Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı Yayın no: 3"

• Arşivcilik eğitimi, çeşitli ülkelerde arşivci yetiştirilmesi konusunda yapılmış çalışmalar ve ülkemizdeki durum. **TKDB**, c29, n3, 1980, 150-172ss.

• Arşivlerimizin değeri ve son vak'anüvis Abdurrahman Şeref Bey'in "Evrak-ı Atika ve Vesaik-i Tarihiyemiz" adlı yazısı. **TKDB**, c19, n1, 1980, 23-38ss.

• Kitap tanıtması: Harry Halen: Handbook of Oriental collections in Finland. **TKDB**, c29, n1, 1980,48-50ss.

• Matbaanın Türkiye'ye geç girişinin Sebepleri. İçinde: **Basım ve Yayıncılığımızın 250. yılı bilimsel toplantısı, (10-12 Aralık 1979 Ankara)** Ankara: 1980. 139-173ss. (Tebliğ) Türk kütüphaneciler Derneği,

• Türk Matbaacılığının tarihçesi: Uygurlarda matbaa. İçinde: **Basım ve Yayıncılığımızın 250. yılı bilimsel toplantısı, (10-11 Aralık 1979, Ankara)**. Ankara: 1980. 47-68ss. (Tebliğ) Türk kütüphaneciler Derneği, Ayrı baskısı da var.

1981

• Bizde devlet arşivi konusu, kısa tarihçesi ve günümüzdeki gelişmeler. **TKDB**, c30, n2, 1981, 57-66ss.

• Fotoğraf, bilim ve bant arşivleri. **TKDB**,

c30, n4, 1981, 206-215ss.

• Kütüphanecilik ve Basım-Yayım tarihi-miz ile ilgili kaynaklar: Efdalettini Memalik-i Osmaniyede tıbaa'tın kıdemi. Efdalettin Efendi'den aktaran: İsmet Binark. **TKDB**, c30, n1, 1981,39-45ss.

• Milli Kültür politikamız konusunda tespit ve görüşler. **Milli Kültür**, n86, 07.1981, 16-19ss.

• Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi ve Kütüphane koleksiyonları ile İstanbul kütüphaneleri hakkında yerli-yabancı kaynaklar bibliyografyası. **Vakıflar Dergisi**, c13, 1981, 717-743ss. (Ayrı baskısı da var)

• Türkiye'de matbaanın geç girişinin içtimali-ruhi sebepleri. İçinde: **VIII. Türk Tarih Kongresi (Ankara-11-15 Ekim 1976):** Kongreye sunulan Bildiriler Ankara: Türk Tarih Kurumu 1981. 1299-1320 ss. (Tebliğ)

• Türkiye'ye matbaanın geç girişinin içtimali-ruhi sebepleri. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 1981. 24s. (**VIII. Türk Tarih Kongresi II.** ciltten ayrı basımdır).

1982

• Milletlerarası Arşiv Konseyi. **TKDB**, c31, n1,1982, 27-38ss.

1984

• **World bibliography of translations of the meanings of the Holy Qur'an Part I: Exclusively printed translations.** İstanbul: Organisation of the Islamic Conference, 1984. LV+764s. (Halit Mollahüseyin ile birlikte)

1985

• Arşivlerle ilgili mevzuat, çalışmalar ve öneriler. İçinde: **Osmanlı arşivleri ve Osmanlı araştırmaları sempozyumu (Mayıs 1985: İstanbul).** İstanbul: 1985. 215-248ss. (Türk-Arap İlişkileri İnceleme Vakfı Yayınları: 1)

1986

• İstanbul'un muhasarası ve kutlu fetih. **Kemalist Atılım**, c5, n34, 05.1986, 6-8ss.

• Arşivlerimizin önemi ve değeri ve Osmanlı devleti döneminde arşivlerimizin ıslahı ile ilgili olarak yapılmış çalışmalar. İçinde: **Beşinci Milletlerarası Türkoloji Kongresi (23-28 Eylül 1985: İstanbul)**. Tebliğler III Türk Tarihi cilt I, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türkiyat Araştırma Merkezi, 1986. 155-162ss. (Ayrı baskısı da var)

• **El Arşifü'l Osmani: Ottoman archives - Başbakanlık Arşivi**. Amman: Research Centre for Islamic History art and Culture in İstanbul and the Centre for Archives and Manuscripts, University of Cordan, 1406H/1986. 521s. (Necati Aktaş ile birlikte)

Türk kitapçılık tarihi ve kütüphanecilik (1-5) **Ortadoğu**, 23-27 Ocak 1986, 5.s.

• **World bibliography of translations of the meanings of the Holy Qur'an printed translations 1515-1980**. İstanbul: Research Center for Islamic History art And Culture, 1986. XCIX+880+34s. (Bibliographical Series: 1). (Halit Eren ile müştereken)

1987

• İstanbul'un fethinin 534 üncü yıldönümü münasebetiyle: Fetih ve Fatih. **Aydınlar Ocağı Bülteni**, n2, 06.1987, 7-10ss.

• Türk kitapçılık tarihinde cilt sanatı. İçinde: **Fırat Havzası Yazma Eserler Sempozyumu: Bildiriler**. Elazığ: Fırat Üniversitesi, 1987. 91-108ss.

• Türk vakıflarının tarihçesi ve yabancı gözü ile vakıf müessesemiz. **Ankara Aydınlar Ocağı Bülteni**, n1, 04.1987, 8-24ss.

1988

• Arşiv malzemesini tahrip eden unsurlar, bunlara karşı koruma metodları ve arşiv malzemesinin restorasyonu. **Vakıflar Dergisi**, c20, 1988. 347-364ss.

• Memleketimizin acı kaybı Fevziye Abdullâh Tansel (10 Şubat 1327 / 23 Şubat 1912 - 4 Ağustos 1988). **Türk Kültürü**, c26, n305, 09.1988, 610-612ss.

158

1989

• **Temel arşivcilik bilgileri ve arşiv mevzuatı**. Ankara: DAGM, 1989. 28s. (Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Kurumlararası Arşivcilik ve Dokümantasyon Semineri'ne sunulan bildiri).

1991

• Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi. **İlim ve Sanat**, n30, 10.1991, 65-69ss.

• **Cumhuriyet döneminde arşiv hizmetlerinin geliştirilmesi konusunda yapılmış çalışmalar ve Cumhuriyet Arşivi**. Ankara: 1991. 46s. (Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı Yayın No: 11).

• **A short history of the Turkish archives, its value and importance, work done to improve archival services**. Ankara: 1991. 17s. "The Turkish Republic Prime Ministry General Directorate of the State Archives Directorate of the Republic Archives; publication no. 14"

• **Türk arşivlerinin kısa tarihçesi, önem ve değeri, arşiv hizmetlerinin geliştirilmesi konusunda yapılmış çalışmalar**. Ankara: 1991. 17s. (Başbakanlık DAGM. CAD Yayın No: 14). (25-26 Eylül 1991 tarihlerinde Belgrad'da toplanan "Balkan ülkeleri Milli Arşiv Direktörleri Toplantısına sunulan tebliğdir. Türkçe ve İngilizce olarak yayınlanmıştır).

1992

• Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi. içinde **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı, 1992. 5.c. (120-122ss.).

• **Başbakanlık Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı çalışmalarında uyulacak imla usul ve esasları**. Haz.: Seyit Ali Kahraman, Mustafa Küçük. Nuray Kartal. Proje Yöneticisi: İsmet Binark. Proje Sorumlusu: Necati Gültepe, Necati Aktaş. İstanbul: DAGM, 1992. VI+153s. (DAGM. OAD Yay. no: 6)

• **Başbakanlık Osmanlı Arşivi rehberi.**

Haz.: Yusuf İhsan Genç... [v.b.]; Proje Yöneticisi: İsmet Binark; Proje Sorumlusu: Necati Gültepe, Necati Aktaş. Ankara: DAGM, 1992. XXVI+634s. (DAGM.OAD Yay. No: 5)

• **Başbakanlık Osmanlı Arşivi tasnif tali matnamesi.** Haz.: Seyit Ali Kahraman, Mustafa Küçük, Nuray Kartal. Proje Yöneticisi: İsmet Binark. Proje Sorumlusu: Necati Gültepe, Necati Aktaş. Ankara: DAGM, 1992, XIII+169s. (DAG.OAD Yay. No:8)

• **Bosna-Hersek ile ilgili arşiv belgeleri (1516-1919).** Haz.: İsmet Demir... [v.b.]. Proje Yöneticisi: İsmet Binark; Proje Sorumlusu: Necati Gültepe, Necati Aktaş, Ankara: DAGM, 1992. XXVIII+ 685 s. (DAGM. OAD Yayın no: 7).

• **Devlet Arşivleri Genel Müdürü İsmet Binark'ın 9 Temmuz 1992 tarihinde Make donya'nın Başşehri Üsküp'te "Osmanlı Fer manları Sergisi'nin açılışında yaptığı konuş ma.** Ankara: Başbakanlık DAGM, 1992. 5y.

• **Osmanlı Devleti ile Azerbaycan Türk Hanlıkları arasındaki münasebetlere dair arşiv belgeleri; Karabağ-Şuşa, Nahçıvan, Baku, Gence, Şirvan, Seki, Revan, Küba, Hoy.** Haz.: İsmet Demir... [v.b.]. Proje Yöneticisi: İsmet Binark; Proje sorumlusu: Necati Gültepe, Necati Aktaş. Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1993. 2 cilt (1.c.: 1578-1914. XXVIII+427s.; 2.c: 1575-1918. 483s.). (DAGM Yayın no: 4, 9)

-**Osmanlı Devleti ile Kafkasya, Türkistan ve Kırım Hanlıkları arasındaki münasebetlere dair arşiv belgeleri: (1687-1908 yılları arası).** Haz.: Yusuf İhsan Genç... [v.b.]. Proje yöneticisi: İsmet Binark; Proje Sorumlusu: Necati Gültepe. Ankara: 1992. XLIII+240+142s. (DAGM Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı Yayın no: 3).

• **Osmanlı fermanları = Ottoman fermans.** Çev.: Fethi Atay, Necla İlemin. Haz.: Nihai Somer... [v.b.]. Proje yöneticisi: İsmet Binark; Proje sorumlusu: Necati Gültepe. İ-

stanbul: DAGM., 1992. 207s. (DAGM.OAD Yay. no: 2).

• **Türkiye-Avrupa Topluluğu bibliyografyası = Turkey-European Community Bibliography.** Çev.: Necla İlemin, Necla Olsa. Haz.: Erol Çelik... [v.b.]; Proje Yöneticisi: İsmet Binark; Proje Sorumlusu: Erdoğan Öztürk, İbrahim Karaer. Ankara: DAGM, 1992. 2 cilt. (1.c: 1957-1990. XLVII+837s.; 2.c: 1990-1992. XXXIII+150s.) (DAGM Dokümantasyon Daire Başkanlığı Yayın no: 2, 7).

• **Türkiye dışındaki Türkler bibliyografyası: (Genel/Altay - Sibirya Türkleri/Batı Türkleri)=A bibliography of Turks out of Turkey: (General/Turks of Altai-Siberia/Western Turks).** Çev.: Necla İlemin; Haz.: Ayşe Bilge Akın... [v.b.]; Proje yöneticisi: Erdoğan Öztürk, İbrahim Karaer. Ankara: Başbakanlık, 1992. 2 cilt (1379s.). (DAGM. DD Yayın no: 5)

1993

• **Arşiv belgelerinin korunması konusun da temel bilgiler: Bir RAMP çalışması /** D.W.G. Clements, D. L. Thomas. Çev.: Necla Olsa; Proje yöneticisi: İsmet Binark; Proje Sorumlusu: Zeki Dilek, Rahim Erişti. Ankara: DAGM, 1993. XIV+29s. (DAGM.CAD Yayın no: 18)

• **Arşiv idaresi: The management of Archives /** T. R. Schellenberg. Çev.: Necla İlemin; Proje Yöneticisi: İsmet Binark; Proje Sorumlusu: Zeki Dilek, Rahim Erişti. Ankara: DAGM, 1993. VII+286s. (DAGM.CAD Yayın no: 17)

• **Basında dış Türkler-bibliyografya-(Makale, yorum ve haberler).** Haz.: Arif Aşçı, Engin Yaman, Cenani Mafizer; Proje yöneticisi: İsmet Binark; Proje sorumlusu: Zeki Dilek, İbrahim Karaer, Kemal Karahan. Ankara: DAGM, 1994. 4 cilt (1.c: 1 Ocak-31 Aralık 1990. XVIII+22s.; 2.c: 1 Ocak-31 Aralık 1991. 229s.; 3.c: 1 Ocak-31 Aralık 1992. 506 s.; 4.c: 1 Ocak-31 Aralık 1993. 482s.). (DAGM Yayın no:3,4, 9, 13)

• **Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde bulunan 164 (Hicri 935-937/Miladi 1528-1531) ve 462 (Hicri 975/Miladi 1567-1568) numaralı Tabu Tahrir Defterlerine göre Bosna Vakıfları.** İçinde: X. Vakıf Haftası Kitabı. Ankara: Vakıflar Genel Müdürlüğü, 1993. 207-254ss.

• **Bosna-Hersek Bibliyografyası=Bosnia-Herzegovina bibliography.** Çev.: Necla İlemin. Haz.: Sertaç Genç... [v.b.]. Proje yöneticisi: İsmet Binark; Proje Sorumlusu: Zeki Dilek, Musa Okur, İbrahim Karaer. Ankara: DAGM, 1993. XLVI+410s. (DAGM.DD Yayın no: 8)

• **Bulgaristan'a satılan evrak ve Cumhuriyet dönemi arşiv çalışmaları.** Çev.: Necla İlemin. Haz.: Erol Çelik, Mehmet Torunlar. Proje yöneticisi: İsmet Binark. Proje sorumlusu: Zeki Dilek, Rahim Erişti, Birol Soğukçam. Ankara: DAGM- 1993. XXXV+604s. (DAGM.CAD Yayın no: 19)

• **Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü III. Kurumlararası Arşiv Hizmetleri Semineri ders notları, 13 Aralık 1993 - 24 Aralık 1993,** Ankara. Proje yöneticisi: İsmet Binark; Proje sorumlusu: Zeki Dilek, Musa Okur. Ankara: DAGM, 1993. XVII+345s. (DAGM Yayın no: 3)

• **Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı personeli hizmetiçi eğitimi ders notları: İstanbul, 5 Ekim 1992 - 3 Aralık 1992.** Haz.: Adnan Baycar, Mustafa Küçük, Ruyen Deniz; Proje yöneticisi: İsmet Binark; Proje Sorumlusu: Necati Gültepe, Necati Aktaş. İstanbul: DAGM, 1993. XXXII+409 s. (DAGM Yayın no: 1)

• **Musul-Kerkük ile ilgili arşiv belgeleri (1525-1919)** Çev.: Necla İlemin, Necla Büyükkırcalı. Haz.: İsmet Demir... [v.b.]; Proje yöneticisi: İsmet Binark; Proje Sorumlusu: Necati Gültepe, Necati Aktaş. Ankara: DAGM-1993. XXXVI+734s. (DAGM.OAD Yayın no: 11).

• **Osmanlı-Türk diplomatikası el kitabı=Handbook of Ottoman Turkish diplomacy** / Jan Reychman, Zajaczkovvski Ananiasz.

Çev.: Mehmet Fethi Atay.. Tr.: Andrew S. Ehrenkreutz; Proje yöneticisi: İsmet Binark; Proje Sorumlusu: Necati Gültepe, Necati Aktaş. İstanbul: DAGM, 1993. XXIV+257s. (DAGM.OA Yayın no: 10)

• **Temel arşivcilik bilgileri ve arşiv mevzuat düzenlemeleri.** İçinde: Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı personeli hizmetiçi eğitimi. -Ders notları: İstanbul, 5 ekim 1992-3 aralık 1992. İstanbul: DAGM, 1993. 1-61ss.

• **Temel arşivcilik bilgileri ve arşiv mevzuat düzenlemeleri.** İçinde: Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü III. Kurumlararası Arşiv Hizmetleri Semineri ders notları. Ankara, 13-24 Aralık 1993. Ankara: DAGM, 1993. 1-58ss.

• **Türkiye dışındaki Türk vatandaşları bibliyografyası=A bibliography of Turkish citizens out of Turkey.** Çev.: Necla İlemin. Haz.: Reyhan Demirel; Proje yöneticisi: İsmet Binark; Proje sorumlusu: Zeki Dilek, Musa Okur, İbrahim Karaer. Ankara: DAGM, 1993. XXXIX+187s. (DAGM.DD Yayın no: 10)

• **3 numaralı mühimme defteri (966-968/1558-1560).** Çev.: Necla İlemin. Haz.: Nezihi Aykut... [v.b.]; Proje Yöneticisi: İsmet Binark; Proje sorumlusu: Necati Gültepe, Necati Aktaş. Ankara: 1993. 2 cilt (1. c: Tıpkıbasım. 570s.; 2.c: Özet ve transkripsiyon). (Divan-ı Hümayun sicilleri dizisi: 1)

1994

• **Başbakanlık Arşivleri ve son çalışmaları. Tarih Çerçevesi,** n12, 09/10.1994, 14-18ss.

• **5 numaralı mühimme defteri: 973/1565-1566 /** Proje yöneticisi: İsmet Binark; Proje sorumlusu: Necati Aktaş, Necati Gültepe, İsmet Demir; Yay. Haz.: Hacı Osman Yıldırım... [v.b.]. Ankara: DAGM, 1994. 2 cilt (1.c: Özet ve indeks. XLIX+447s.; 2.c: Tıpkı Basım. 704s.). (DAGM.OA Yayın no: 21; Divan-ı Hümayun Sicilleri Dizisi: II)

• **Bilgi ortamının değiştirilmesinde dijital ve dijital olmayan işlemler arasındaki**

münasebetler konusunda açıklamalı ve teknik terimler sözlüğü: Muhafaza ve erişim teknolojisi / M. Stuart Lynn. Çev.: Necla İlemin, Necla Büyükkırcalı; Proje yöneticisi: İsmet Binark; Proje Sorumlusu: Zeki Dilek, Musa Okur. Ankara: DAGM, 1994. XX+95s. (DAGM.CAD Yayın no: 24)

• **Bulgaristan'daki Osmanlı evrakı.** Haz.: Necati Aktaş, Seyit Ali Kahraman; Proje yöneticisi: İsmet Binark; Proje Sorumlusu: Necati Aktaş, Necati Gültepe. Ankara: DAGM, 1994. XXIII+230s. (DAGM.OAD Yayın no: 17).

• **438 numaralı muhasebe-i vilayet-i Anadolu defteri (937/1530): Dizin ve tıpkıbasım.** Çev.: Necla İlemin. Haz.: Ahmet Özkılınç... [v.b.]; Proje yöneticisi: İsmet Binark; Proje Sorumlusu: Necati Aktaş, Necati Gültepe. Ankara: 1993-1994. 2 c. (1.c: Kütahya, Kara-Hisar-i Sahib, Sultan-önü, Hamid ve Ankara livaları; 2.c: Bolu, Kastamonu, Kengiri ve Koca-ili livaları. XXI +92+218)

• Együttmüködesi megallapodas a Magyar Orszagos Leveltar es a Török Allami Leveltari Foigazgatosag között. **Leveltari Szemle**, n1, 1994, 99-100ss. (Buzasi Janos ile birlikte)

• **Irak Türkleri bibliyografyası=A bibliography of Iraqi Turks.** Çev.: Necla İlemin. Haz.: Medayi Şentürk... [v.b.]; Proje yöneticisi: İsmet Binark; Proje Sorumlusu: Zeki Dilek, İbrahim Karaer, Kemal Kahraman. Ankara: DAGM, 1994. LXIV+426s. (DAGM.DD Yayın No: 12).

• **İstiklal Harbi ile ilgili telgraflar.** Proje Yöneticisi: İsmet Binark; Proje Sorumlusu: Zeki Dilek, Musa Okur, Ahmet Ceylan; Yay. haz.: Elif Su Akdemir, Sema Şen. Ankara: DAGM, 1994. XI+625s. (DAGM.CA Yayın no: 23)

• **Koruma ve konservasyon servisinin planlaması, teçhizatlandırılması ve personel istihdamı: Bir RAMP çalışması** / Michael Roper; Çev.: Necla İlemin, Necla Büyükkırcalı; Proje yöneticisi: İsmet Binark; Proje sorumlusu: Zeki Dilek, Musa Okur. Ankara: DAGM,

1994. XVI+89s. (DAGM.CAD Yayın no: 21)

• **Macar asıllı Türk tarihçisi ve arşivist Lajos Fekete'nin arşivciliğimizdeki yeri.**

Haz.: Reyhan Demirel. Proje Yöneticisi: İsmet Binark; Proje Sorumlusu: Zeki Dilek, Musa Okur, Ahmet Ceylan. Yay. haz.: Bilge Kaya. Ankara: DAGM, 1994. XVI+221s. (DAGM.CAD Yayın no: 20)

• **Osmanlı belgelerinde Ermeniler (1915-1920).** Haz.: Ahmet Altıntaş... [v.b.]; Proje Yöneticisi: İsmet Binark; Proje Sorumlusu: Necati Gültepe, Necati Aktaş. Ankara: 1994. XXXIX+627s. (DAGM Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı Yayın no: 14).

• **Osmanlı Belgelerinde siyakat yazısı.** Haz.: Said Öztürk; Proje yöneticisi: İsmet Binark; Proje Sorumlusu: Necati Aktaş, Necati Gültepe. Ankara: DAGM, 1994. IX+285s. (DAGM.OAD Yayın no: 18)

• **Osmanlı fermanları=Ottoman fermandans.** Haz.: Nihal Somer... [v.b.]; Proje Yöneticisi: İsmet Binark; Proje Sorumlusu: Necati Aktaş, Necati Gültepe. Ankara: DAGM, 1994. XXX+177s. (DAGM.OAD Yayın no: 19)

• **A short history of the Turkish archives and the activities of the General Directorate of the State Archives.** Ankara: 1994. 133 s. (The Turkish Republic Prime Ministry General Directorate of the State Archives Publication No: 4)

• **Tanzimat öncesi merkez evrakının tasnif kılavuzu ve belge örnekleri.** Haz: Sinan Satar... [v.b.], Proje yöneticisi: İsmet Binark; Proje Sorumlusu: Necati Gültepe, Necati Aktaş.. İstanbul: DAGM, 1994. XIV+633s. (DAGM.OAD Yayın no: 16)

• **Türk arşivlerinin kısa tarihçesi ve Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'nün faaliyetleri.** Ankara: 1994. 126s. "Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayın No: 14"

1995

• **Arşiv belgelerine göre Balkanlar'da ve Anadolu'da Yunan mezalimi.** Haz.: Hacı Os-

man Yıldırım... [v.b.]; Proje Yöneticisi: İsmet Binark; Proje Sorumlusu: Necati Aktaş, Necati Gültepe, İsmet Demir. Ankara: DAGM, 1995. 1.c: Balkanlar'da Yunan mezalimi. LIII+685s. (DAGM.OAD Yayın no: 22)

• **Arşiv belgelerine göre Kafkaslar'da ve Anadolu'da Ermeni mezalimi I: 1906-1918= Armenian violence and massacre in the Caucasus and Anatolia based on archives.** Proje yöneticisi: İsmet Binark; Proje sorumluları: Necati Aktaş, Necati Gültepe. Haz.: Hacı Osman Yıldırım... (v.b.) Çev.: M. Fethi Atay, Özlem Ertuğ Eraydın. Ankara: 1995. LXIII+642s. (Başbakanlık DAGM. OAD Yayın no: 23)

• **Arşivcilik bibliyografyası (Türkçe ve yabancı dillerde yayınlanmış kaynaklar) 1979-1994= A Bibliography on archival studies (Includes Turkish and foreign sources) 1979-1994.** Proje yöneticisi: İsmet Binark. Proje sorumluları: İbrahim Karaer, Kemal Karahan, Erol Çelik, Haz.: Reyhan Demirel... (v.b.). Çev.: Necla Büyükkırcalı, Necla İlemin. Fransızca kontrol: Engin Yamen. Ankara: 1995. 3 C. (CCVII+1529 s.). (Başbakanlık DAGM. DDB yayın no: 14)

• **Arşivcilikle ilgili makaleler.** Proje yöneticisi: İsmet Binark; Proje sorumluları: Zeki Dilek, Musa Okur. Çev.: Necla Büyükkırcalı, Necla İlemin. Ankara: 1995. IX+49s. (Başbakanlık DAĞGM CAD yayın no: 25)

• **Başbakanlık merkez teşkilatı (tarihçe ve mevzuat).** Haz.: Rahim Erişti...[v.b.]; Proje yöneticisi: İsmet Binark; Proje Sorumlusu: Zeki Dilek... [v.b.]. Ankara: DAGM, 1995. 2 cilt (XXXII+430+IX+536s.). (DAGM Yayın no: 5)

• Başbakanlık Osmanlı Arşivi'ndeki belgeler ışığında Türklerde çevrecilik anlayışı. **Yeni Türkiye**, n5, 7/8. 1995, 11-26ss.

• Ermeni meselesi (Açık Oturum) [Açış konuşması]. **Ankara Aydınlar Ocağı Bülteni**, n3, Mayıs-Ağustos 1995, 12-16 ss.

• Report on the activities during the last three years of the Prime Ministry General Directorate of State Archives Directorate of the Ottoman Archives. İçinde: **Turkish review of Balkan studies: Annual 1994/95.** İstanbul: Foundation for Middle East and Balkan Studies, 1995. 147-174ss.

• Turkish archival studies. The importance and value of archives. **TKDB**, c9, n3, 1995, 258-264ss.

TARİHSİZ

• **Kütüphanecilikte imla kuralları.** [y.y.: yayl.y., t.y.] 16y. Metin el yazısıdır.